

Либијски режим је срушио пре свега НАТО, користећи резолуцију Савета безбедности, у својен

у ради наводне заштите цивилног становништва

[\[1\]](#)

које је угрожено Гадафијевом “тиранијом”. У Сирији имамо ако не исти онда макар сличан сценарио. Трупe председника Башара ал Асада “злостављају” цивилно становништво које мирно протестује против апсолутистичке власти и тираније актуелног председника Сирије.

Међутим, ту се свака сличност са Либијом завршава јер су се за то постарале Русија и Кина, које су 4. октобра искористиле право вета на документ који је предвиђао санкције у случају да сиријске власти наставе да гуше протесте опозиције. Али, кључна ствар је да документ није садржао формулацију о недопустивости војног мешања споља.

Руски председник Медведев је истакао да Русија у међународној политици полази од јасног схватања да се задатак сталних чланова СБ УН, на којима је посебна одговорност за судбину мира, састоји у томе да се не да повод за стварање докумената који би било коме дозволили да постиже своје циљеве војним начином. [\[2\]](#) Руски председник је даље истакао да ће се његова земља противити легитимизацији једностраних санкција за смењивање разних режима које се врши преко органа УН. Председник Медведев је то изјавио на редовном састанку са члановима СБ Русије.

Оно што морамо да поменемо јесте да је Русија извукла поуке из либијског сценарија у Савету безбедности и да је схватила да су аутори резолуције одустали да у текст резолуције укључе став да неће бити спољњег војног мешања у сиријски конфликт. “Шта то значи, мислим да нам је свима јасно. То означава само једно, да наши партнери из СБ УН и одговарајућих процедура не искључују понављање либијског сценарија. Мада у телефонским разговорима и за време личних сусрета са мном, више пута су ми говорили: наравно, схватамо да Сирија није Либија. Али у суштини текст који је био предложен омогућава да се поново примени оружје”.

На овом месту, што уопште не би требало да нас изненади, морамо да истакнемо још једну сличност са либијским сценаријом. Наиме, руски представник у УН Виталиј Чуркин, известио је да последњи догађаји у Сирији, као и развој саме ситуације на терену, упућују на то да је опозиција у Сирији радикална до те мере да више и не крије своја екстремистичка убеђења и да прелази на тактику отвореног терора. У овоме је, наравно, кључни спољни фактор, јер се по речима Виталија Чуркина поменути екстремистичка расположења хране од стране “спонзора који су владу Сирије поставили ван закона”. Русија се залаже против наступа који у себи садржи филозофију силе и ултиматума на рачун Сирије и Дамаска, док при томе излазак из кризе види само у процесу унутрашњег дијалога и брзим променама и њиховој реализацији које је обећао Башар ал Асад. “Зато се Русија никада неће одлучити на то да Северноатлантска алијанса искористи, као у случају са Либијом, СБ УН, ради увођења поретка који му одговара у било ком месту.”

Да је теза о степену радикализације у редовима сиријске опозиције апсолутно тачна потврђује и недавни напад на сиријску амбасаду у Бечу. “Напад је био део демонстрација које су организовала непозната лица. Полицајац је позвао појачање. Демонстранти су се разбежали, али је било ухапшено 11 људи, који су изјавили да су изразили протест против режима Башара Асада. Нико није страдао у том нападу док је зграда амбасаде незнатно оштећена.” [\[3\]](#)

“Једна земља као што је Русија може да учини више корака како би повећала притисак на Асадов режим, између осталог може да се придружи нашем ембаргу на испоруке оружја”, изјавила је порпарол америчког Стејт департмента Викторија Нуланд. Ова изјава, у сваком случају, наликује изјавама којима је Стејт департмент обасипао Москву пред почетак рата у Либији. Америчка администрација се на исти начин огласила и када је наводно било потребно извршити притисак на режим Моамера Гадафија. Све ово наликује добро опробаном сценарију, али је вето Русије и Кине спречио сличан развој ситуације и у Сирији која представља и врло неугодног суседа по главног америчког савезника у региону - Израел.

Руски председник Медведев је на заседању СБ Руске Федерације изјавио да Русија није ништа мање од других земаља заинтересована за прекид крвопролића у Сирији и да је због тога представила свој став сиријском руководству. “Користимо своје канале и активно радимо са сиријским руководством, захтевамо да сиријско руководство спроведе неопходне промене”, рекао је Медведев. “Ако сиријско руководство није у стању да спроведе такве промене, мораће да оде, али ова одлука не треба да се доноси у НАТО-у и појединим европским земљама, већ треба да је донесе народ Сирије и руководство Сирије, подвукао је руски председник. [\[4\]](#)

Овим је Русија јасно ставила до знања сиријском председнику у којој ситуацији може од ње очекивати подршку, јер је Сирија Русији потребна као партнер, али је такође очигледно да улога Русије није у потпуности конзистентна зато што је Либију препустила НАТО пакту, док је с друге стране уложила вето на документ који је предвиђао санкције Сирији. Остаје отворено питање зашто Русија и Кина нису уложиле вето у Савету безбедности када је увођена резолуција о забрани летова над Либијом, која је, познато је, представљала само увод у акцију бомбардовања. Очигледно је да се став Русије, као и Кине, њу не смемо да заборавимо, драстично променио од напада на Либију и да су поменуте земље одлучиле да заузму сасвим другачији став када је у питању Сирија и криза у овој земљи.

[1] <http://www.nezavisne.com/novosti/svijet/Usvojena-rezolucija-o-Libiji-Intervencija-Zapada-pitanje-sata-83116.html>

[2] http://www.vostok.rs/index.php?option=btg_novosti&catnovosti=2&idnovost=12421/Rusija/nece/dopustiti/da/se/UN/pretvore/u/instrument/za/smenjivanje/rezima/raznih/zemalja

[3] http://www.vostok.rs/index.php?option=btg_novosti&catnovosti=0&idnovost=12438/Ekstremisti/organizovali/napad/na/ambasadu/Sirije/u/Becu

[4] http://www.vostok.rs/index.php?option=btg_novosti&catnovosti=2&idnovost=12411/Rukovostvo/Sirije/treba/da/sprovede/promene/ili/da/ode/%E2%80%93/Medvedev